

نیشخند صادرات به بازار داخلی؛ این بار نخود

بازار داخلی نخود که بخشی از آن در سالهای اخیر از محل واردات تنظیم می شد، این روزها به دلیل تغییر نرخ ارز، بازار صادراتی پر رونقی برای خود دست و پا کرده است.

فعالان صنعت بسته بندی حبوبات اعلام می کنند که دلان مشغول خرید نخود از کشاورزان و صادرات آن هستند و اگر این روند ادامه یابد در ماه های آینده بازار با کمبود این محصول روبرو خواهد شد. فهرستی که تیرماه امسال بانک مرکزی از دریافت کنندگان ارز دولتی منتشر کرد، نشان داد که ۱۳۲ شرکت بخشی از منابع ارزی کشور را صرف واردات کالاهایی چون حبوبات شامل نخود، لوبیا چشم بلبلی، لوبیا قرمز، لوبیا چیتی، عدس و لپه کرده اند. این در حالی است که آمار وزارت جهادکشاورزی از مصرف سالیانه ۷۶۰ هزار تن حبوبات شامل نخود، لپه، عدس و انواع لوبیا در کشور حکایت دارد و سرانه هر ایرانی ۸٫۷ کیلوگرم محاسبه می شود.

** صادرات نخود رونق گرفت

«حامد شیرپور» مدیرعامل یک شرکت بسته بندی خشکبار و حبوبات که از وضعیت بازار حبوبات کشور گلایه داشت، در تماس تلفنی با ایرنا اعلام کرد: بخشی از نخود مورد نیاز کشور از محل تولید داخل و بخشی به عنوان کالای اساسی با ارز دولتی از محل واردات تامین می شود که به دلیل اخذ نشدن عوارض گمرکی برای صادرات، همان محصول وارداتی، صادر می شود.

وی تصریح کرد: پیش از این بهای نخود ایرانی برای صادرات مقرون به صرفه نبود و به همین دلیل تنها محصولی بود که در بین حبوبات تعرفه ۳۰ درصدی صادراتی نداشت.

این فعال حوزه صنایع غذایی افزود: طبق آمار جدید گمرک ایران، روزانه بیش از هزار تا ۱۵۰۰ تن نخود از مرزهای کشور به مقصد کشورهای همسایه صادر می شود.

وی اظهار داشت: علاوه بر بارش های بهاری امسال در غرب کشور که سبب شد تا امسال تولید نخود کاهش یابد، در هفته های اخیر شاهد افزایش صادرات این محصول هستیم زیرا تغییر نرخ برابری ارزها سبب شده تا کشورهای همسایه از جمله پاکستان، عراق و افغانستان اقدام به خرید نخود از ایران کنند.

شیرپور اظهار داشت: بخش عمده تولیدات کشاورزان توسط خود آنها یا دلان صادر می شود و برای شرکت های داخلی محصولی باقی نمانده است که به صورت بسته بندی شده به بازار عرضه کنند.

این فعال حوزه بسته بندی خشکبار و حبوبات اظهار داشت: پیش از این هر کیلوگرم نخود خرمی (نخود پاک نشده) ۵۶۰۰ تا ۵۸۰۰ تومان خریداری می شد اما اکنون به ۷۱۰۰ تومان رسیده است.

به گفته وی، هر روز ۱۰۰ تا ۲۰۰ تومان به قیمت خرید نخود اضافه می شود و ممکن است تا چند ماه آینده با کمبود این محصول در داخل روبرو شویم.

وی بر این باور است که با وجود افزایش نرخ نخود در کشور، شاهد افت کیفیت این محصول هستیم تا جایی که پیش از این نخود «دو خان» و «سه خان» داشتیم که نخود سه خان دارای سه قطر یا سایز ۷، ۸ و ۹ است که قطر ۹ آن بیشترین تقاضا را دارد.

شیرپور گفت: پیش از این ۵۰ درصد نخود تولیدی کشور را قطر ۹ تشکیل می داد که امروز تولید این قطر نخود به حدود ۱۰ درصد رسیده است و اکنون بیشتر سایزهای کوچک تولید و عرضه می شود.

وی از مسئولان خواست تا برای جلوگیری از خروج این محصول از کشور همانند دیگر حبوبات عوارض صادرات برای این محصول وضع کنند تا در ماه های آتی با کمبود این محصول در بازار داخلی مواجه نشویم.

**** کمبود نخود نداریم**

با این حال «فرامک عزیز کریمی» مدیر کل دفتر امور غلات و محصولات اساسی وزارت جهادکشاورزی در این باره به خبرنگار ایرنا توضیح داد: سالانه به طور متوسط ۲۷۰ هزار تن نخود در سطح زیرکشت ۵۵۰ هزار هکتار تولید می شود در حالی که نیاز مصرفی کشور حدود ۲۶۰ هزار تن نخود و لپه است.

به گفته وی، پارسال ۹۰ هزار تن نخود به طور عمده وارد کشور شده است.

این مسئول در وزارت جهادکشاورزی درباره اینکه گفته می شود به دلیل بارندگی های امسال در غرب کشور تولید نخود کاهش یافته است، اظهار داشت: به دلیل بارش های مداوم در بهار و شیوع بیماری قارچی برق زدگی، حدود ۱۸ درصد از تولید مزارعی که از ارقام اصلاح شده استفاده نکردند، کاهش تولید داشتیم.

عزیز کریمی در پاسخ به اینکه گفته می شود با وجود واردات این محصول با افزایش نرخ ارز طی ماه های اخیر بخش عمده ای از آن صادر شده است، گفت: صادرات و واردات در ایران آزاد است و هر تاجری با توجه به صرفه اقتصادی و شرایط روز قادر به تصمیم گیری است.

وی درباره اینکه آیا احتمال کمبود این محصول برای ماه های آینده وجود دارد، افزود: احتمال کمبود نخود در شرایط موجود وجود ندارد و مردم نگرانی در این خصوص نداشته باشند.

**** صادرات نخود ممنوع شود**

«محمد آقاپاھر» رئیس اتحادیه بنکداران موادغذایی کشور نیز در گفت و گو با ایرنا درباره وضعیت فعلی بازار نخود گفت: اکنون کمبودی در بازار نخود نداریم اما به دلیل افزایش روند صادرات این محصول، ممکن است در ماه های آتی با کمبود مواجه شویم.

وی اظهار داشت: مصرف نخود کشور با تولید داخلی برابر است و نیازی به واردات این محصول نداریم.

این مسئول صنفی تاکید کرد: با این حال در سالهای اخیر در ابتدای فصل برداشت محصول، دلان و تجار ایرانی و خارجی اقدام به خرید و صادرات این محصول می کنند و در ماه های پایانی هر سال کشور با کمبود این محصول مواجه می شود تا جایی که مجبور به واردات نخود بی کیفیت می شویم.

به گفته آقاپاھر، اکنون تجار عراقی در مزارع محصول نخود کیفی کرمانشاه را با نازل ترین قیمت ها خریداری و از کشور خارج می کنند.

وی مشکل اساسی بازار این محصول در ماه های اخیر را روند افزایشی

نرخ ارز دانست و گفت: امسال دولت یارانه ۴۲۰۰ تومانی برای واردات به شرکت های وارد کننده اختصاص داده که به دلیل افزایش نرخ ارز ممکن است پس از واردات به طور مجدد این محصول با ارز آزاد از کشور خارج شود.

این مسئول صنفی تصریح کرد: مشکل صادرات مواد غذایی از کشور تنها منحصر به محصول نخود نیست بلکه سودجویان و دلان صادرات بیشتر محصولات از جمله گوجه فرنگی را آغاز کرده اند که ادامه این روند کارخانجات فرآوری این محصول را با کمبود مواجه می سازد.

آقای طاهر گفت: در شرایط اقتصادی فعلی دولت و وزارت جهاد کشاورزی باید از صادرات محصول نخود و سایر مواد غذایی از کشور به شکل رسمی و غیررسمی جلوگیری کنند، زیرا ادامه این روند می تواند کشور را با کمبود مواد غذایی مورد نیاز مواجه کند.

**** واردات عامل اصلی نابودی نخود ایرانی**

«ناصر مرادی» رئیس شورای ملی نخود کشور گفت: نخود ایرانی در دنیا از بالاترین کیفیت برخوردار است در حالی که محصول سایر کشورها کیفی نیست.

وی اظهار داشت: اکنون تولید نخود در کشور مازاد بر مصرف داخلی است به طوری که ۱۰ استان از جمله کرمانشاه، لرستان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، ایلام، همدان و اردبیل که قطب تولید آن به شمار می روند، بالغ بر ۲۷۰ هزار تن تولید داشتند بنابراین ما با کمبود تولید این محصول مواجه نیستیم که نیازی به واردات این محصول داشته باشیم.

رئیس شورای ملی نخود سرانه مصرف این محصول را برای هر ایرانی حدود دو کیلوگرم دانست و افزود: نیاز سالانه مصرفی نخود کشور حدود ۱۶۰ هزار تن است.

مرادی تصریح کرد: در برخی استان های کشور کشت بهاره مقداری دچار نوسانات آفتی شد، اما این مهم به معنی کاهش تولید نیست زیرا طی سالهای گذشته با افزایش سطح زیرکشت، کمبود برخی مزارع جبران شده است.

به گفته وی، کشت نخود در ۷۵ درصد مزارع دیم کشور انجام می شود که محصول دیگری در این مزارع قابل کشت نیست.

وی قیمت نخود در استان های نخودخیز کشور را بین ۵ تا ۷ هزار تومان دانست و گفت: این قیمت گذاری براساس سائز نخود است.

مرادی اظهار داشت: شورای ملی نخود مخالف واردات این محصول به کشور است زیرا که در سالهای گذشته ایران یکی از صادرکنندگان این محصول بوده است.

به گفته رئیس شورای ملی نخود، در سالهای ۹۰ و ۹۱ سالانه ۱۳۰ هزارتن نخود به کشورهای هدف صادر می شد در حالی که سال گذشته فقط ۱۰ هزار تن از این محصول به کشورهای عراق، پاکستان و افغانستان صادر شد که این کاهش صادرات، سبب از دست رفتن بازارهای صادراتی شده است.

وی اظهارداشت: در سالهای اخیر نخود با ارز مبادله ای و اکنون با ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می شود به طوری که براساس آمار گمرک طی ۹ماهه سال ۹۶ حدود ۸۸ هزارتن نخود به کشور وارد شد که عمده آن نخود روسی بی کیفیت بود.

مرادی اضافه کرد: با توجه به افزایش نرخ ارز و تخصیص ارز دولتی به واردات نخود، احتمال آن می رود که نخود بی کیفیت به کشور وارد و به طور مجدد صادر شود که همین اتفاق می تواند بازار صادراتی ایران را با مشکل بی کیفیتی محصول مواجه کند.
گزارش از هما همت خواه